

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
ізолятора тимчасового тримання № 2
Головного управління Національної поліції
в Чернівецькій області
12.03.2024**

м. Київ, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 12 березня 2024 року групою НПМ здійснено відвідування ізолятора тимчасового тримання № 2 Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – ІТТ, ізолятор, ізолятор тимчасового тримання) (*фото 1*).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Потапович Павло Васильович, головний спеціаліст відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Коноплястий Сергій Миколайович, заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Миронова Олена Анатоліївна, представник громадської організації;

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації.

Ізолятор тимчасового тримання знаходиться за адресою: Чернівецька область, Дністровський район, селище Кельменці, вулиця Бесарабська, будинок 30.

Начальник ізолятору – майор поліції Сокульський Роман Валерійович.

Штатна чисельність ІТТ складається із 13 посад (загальний некомплект станом на 12.03.2024 – 3 посади).

Представникам групи НПМ забезпечено реалізацію права на безперешкодне потрапляння до місця несвободи та проведення конфіденційного опитування з утримуваними особами.

Приміщення ізолятору розташовані на першому поверсі триповерхової адміністративної будівлі Дніпровського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – районний відділ поліції) (*фото 2*).

В ізоляторі тимчасового тримання наявні наступні приміщення: 4 камерних приміщення, кабінет для проведення процесуальних дій (*фото 3*), душова кімната, кімната для зберігання речей утримуваних осіб, прогулянковий двірник (*фото 4*), кімната для короткострокових побачень (*фото 5*) та кімната для підігріву їжі (*фото 6*).

Камерні приміщення перебували в належному санітарному стані, особи які утримуються в ізоляторі мають доступ до питної води та свіжого повітря (*фото 7*).

Згідно зі Журналом обліку утримуваних осіб ІТТ, з початку 2024 року в ізоляторі утримувалось 32 особи. Ліміт наповнення 8 осіб (2 ліжко-місця на кожне камерне приміщення) при середньодобовому наповненні 2-3 особи.

На момент відвідування в ІТТ утримувалось одна особа, з якою проведено конфіденційне спілкування, яке здійснювалося за відсутності третіх осіб та за умов, що виключає можливість прослуховування чи підслуховування.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ізолятора протягом 2023-2024 років не надходили. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим відсутні.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування ізолятору тимчасового тримання групою НППМ здійснено 09.12.2019.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації: забезпечити належне штучне освітлення камерних приміщень;

вжити заходів до обладнання душової кімнати ізолятору перегородками та шторками, щодо дотримання права на приватність;

організувати для працівників ізолятору навчання з надання домедичної допомоги.

Рекомендації, надані за результатом попереднього відвідування, виконано частково, а саме у 8 працівників ізолятору наявні дійсні сертифікати з проходження тренінгу від Товариства Червоного Хреста України по навчанню з надання домедичної допомоги.

Окрім цього, під час попереднього відвідування зазначалось недостатню кількість універсальних (медичних) аптечок з розрахунку одна аптечка на кожне камерне приміщення. На момент відвідування ІТТ забезпечено 4 універсальними (медичними) аптечками (*фото 8*).

Серед позитивних здобутків слід зазначити, що наказом Національної поліції України «Про затвердження переліку змін у штатах Національної поліції» від 04.03.2024 № 222 до штату ІТТ введено посаду інспектора із дотримання прав людини.

Під час візиту Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) до України 8 – 21 грудня 2017 року, у доповіді [СРТ/Inf (2018) 41], делегація зазначала як позитив наявність у штаті підрозділів поліції спеціально підготовленого «інспектора з дотримання прав людини».

Вище зазначений працівник забезпечить вирішення проблем: незафіксованих затримань і допитів, вільного доступу до адвоката та стане гарантією проти жорстокого поводження із утримуваними.

Слід зазначити, що Головним управлінням Національної поліції в Чернівецькій області затверджено виділення фінансування у 2024 році для проведення капітального ремонту приміщень ІТТ та приведення умов тримання затриманих осіб до європейських та національних вимог.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на повагу до приватного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод)

1. Під час відвідування приміщень ІТТ групою НПМ встановлено, що обшуки затриманих осіб проводяться у кімнаті для проведення процесуальних дій. Зазначена вище кімната, обладнана засобами відеоспостереження, відеозаписи яких виводяться на монітори чергової частини районного відділу поліції в режимі реального часу.

У зв'язку з вище зазначеним, при проведенні повного огляду затриманих у приміщенні процесуальних дій не забезпечується право на приватність утримуваної особи, чим порушується пункт 6 розділу II Інструкції про порядок використання засобів відеоспостереження в ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25.09.2023 № 777.

Окрім цього, порушення вимог статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод під час проведення обшуків із порушенням принципу приватності уже було приводом до подання заяви до Європейського суду з прав людини у справі «Wainwright v. the United Kingdom» (заява № 12350/04 від 26.09.2006).

Слід зазначити, що керівництво ізолятору усунуло недолік під час відвідування, обладнавши ширму в кімнаті для проведення процесуальних дій (*фото 9*).

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

2. Під час відвідування камерних приміщень, групою НПМ встановлено попередні порушення, які зафіксовані 09.12.2019, а саме відсутність перегородок і шторок у душовій кімнаті (*фото 10*) та неналежний рівень природнього та штучного освітлення у камерних приміщеннях, чим порушується вимоги пункту 1 розділу V Правил внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25.09.2023 № 777.

3. Окрім цього, на момент відвідування у всіх камерних приміщеннях відсутні кнопки виклику чергового, які передбачені додатком Г Галузевих будівельних нормам України В.2.2-00032684-001:2023 «Об'єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб», затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29.12.2023 № 1091.

Європейський комітет у Дванадцятій Загальній доповіді [CPT/Inf(2002)15] зазначили, що через відсутність кнопок виклику працівників поліції зростає небезпека несвоєчасного втручання в усілякі можливі інциденти (насильство серед утримуваних, спроби самогубства, пожежі, тощо)

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції в Чернівецькій області та ізолятору тимчасовому тримання № 2 Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. Провести ремонтні роботи щодо покращення умов тримання затриманих і взятих під варту осіб відповідно до попередньо затвердженого кошторису;
2. Обладнати всі камерні приміщення кнопками виклику чергового.

Додаток: Фотознімки до звіту на 5 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст відділу інспектування
об'єктів контролю в правоохоронних,
судових органах та військових формувань
Департаменту з питань реалізації
національного превентивного механізму
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Павло ПОТАПОВИЧ

Фотознімки до звіту
Фото 1

Фото 2

Φοτο 3

Φοτο 4

Фото 5

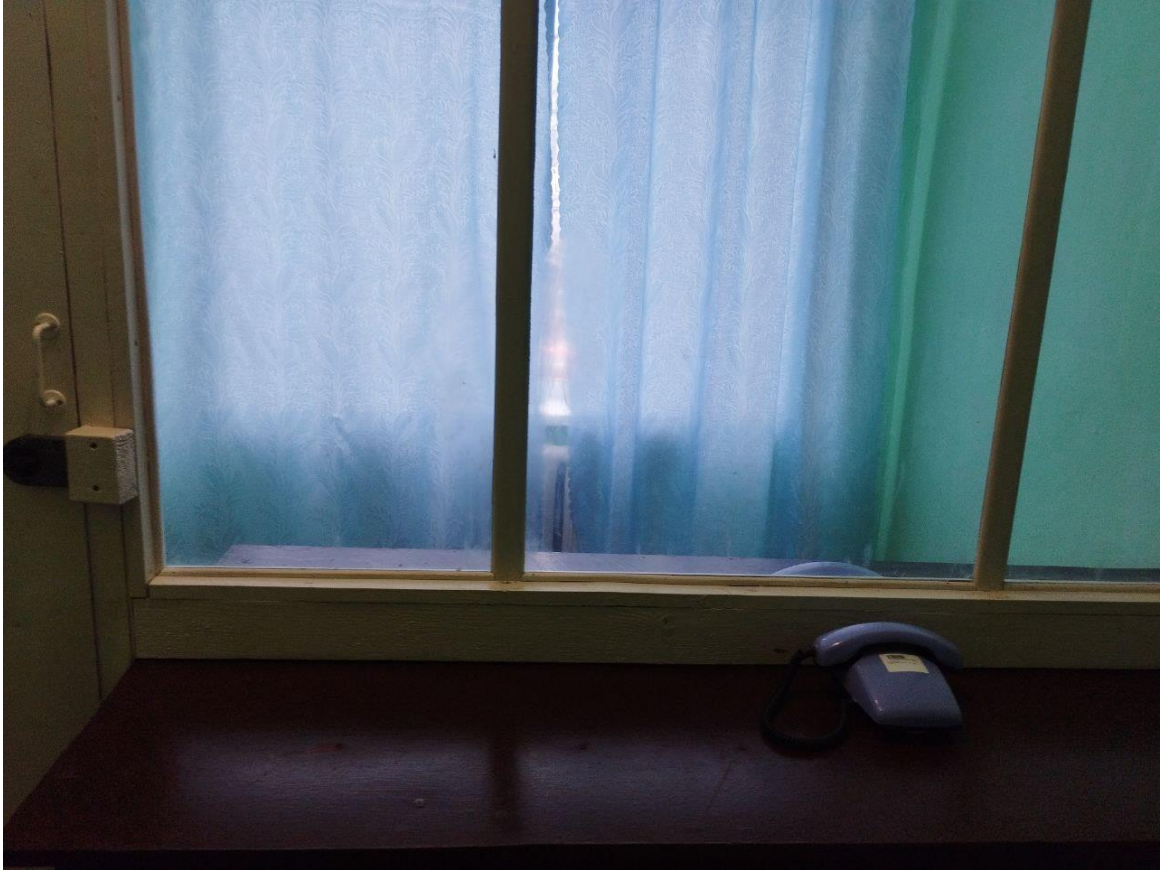

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

